

A PAKSI ATOMERŐMŰ KÖRNYEZETI DÓZISADATAINAK ANALÍZISE

Manga László¹, Apáthy István², Deme Sándor²,
Hirn Attila², Lencsés András¹, Pázmándi Tamás²

¹*MVM Paks Atomerőmű Zrt. Paks*

²*MTA Energiatudományi Kutatóközpont, Budapest*

Hajdúszoboszló, 2015.április 21-23

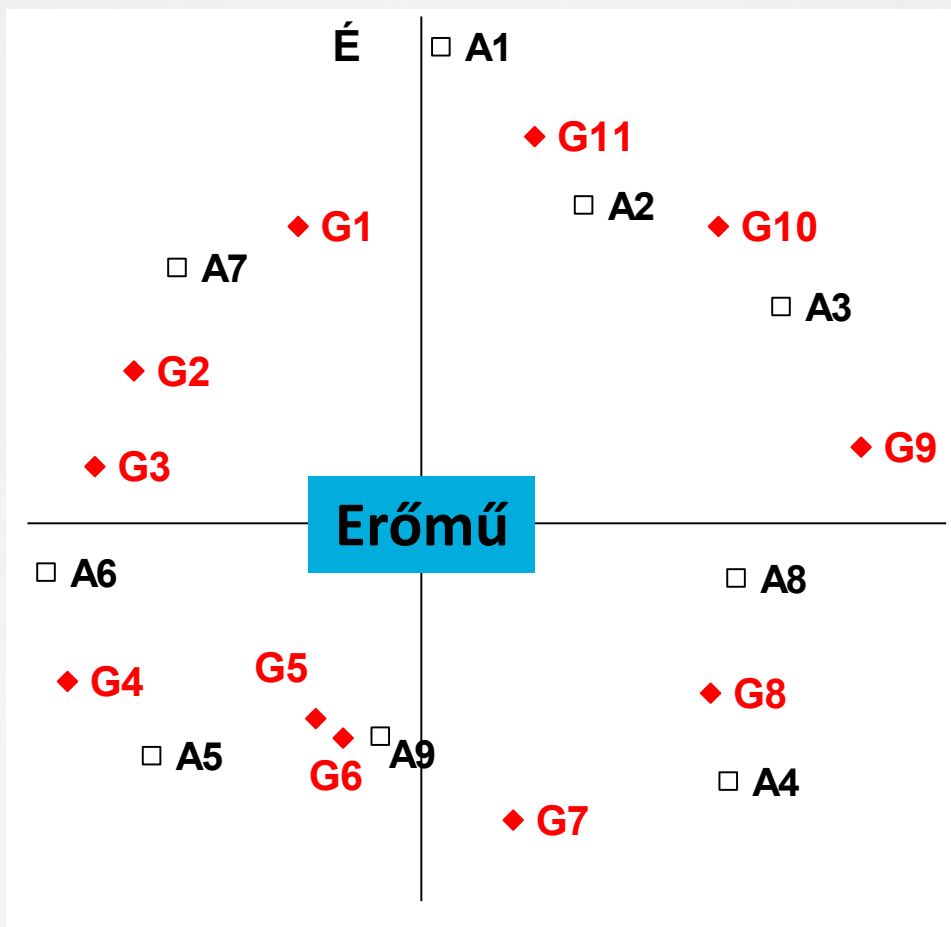
1. Bevezetés
2. Mérőpontok elhelyezkedése
3. PorTL patron
4. BITT – szonda
5. Mért dózisadatok korrelációja
6. Következtetés

- **Dózismérés szerepe az erőmű környezetében**
- **Dózismérések felépítése az erőmű körül**
 - 2 hatókör: $\approx 1,5$ km, ≈ 30 km
 - 2 mérés technika: TLD, proporcionális számláló
 - Mérések gyakorisága (havi, 10 perces átlagból képzett havi)
- **Az dózismérő pontok jellemzői**
 - 9 db A típusú állomás (1,5 km, távadó; PorTL + BITT)
 - 11 db G típusú állomás (1,5 km, távadó; BITT)
 - 14 db C típusú állomás (30 km, PorTL)
 - 1 db B24 típusú állomás (ref., 30 km, távadó; PorTL + BITT)
 - 1 db L25 mérési pont (labor udvar, 30 km, PorTL)

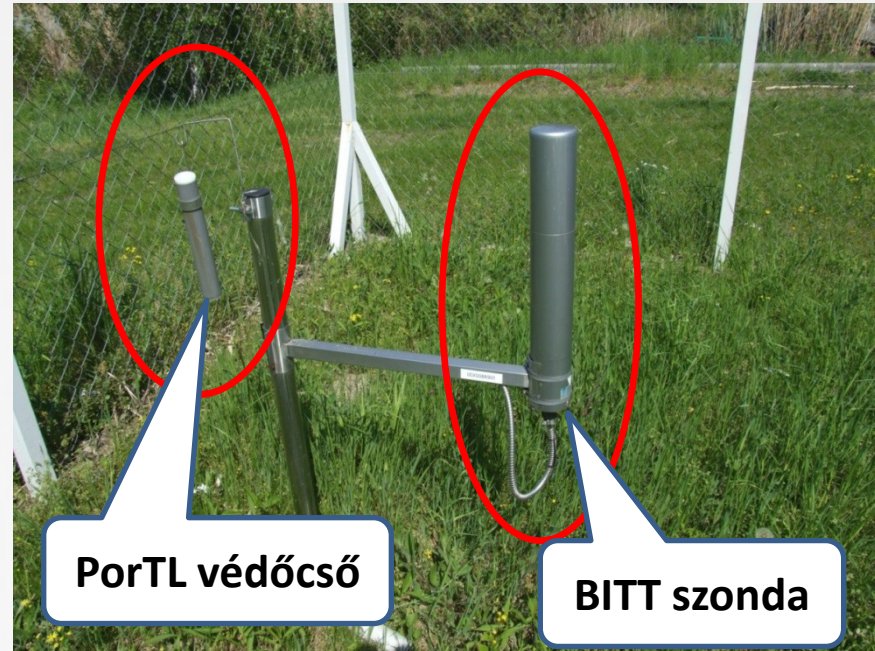
2. Mérőpontok elhelyezkedése

Dózismérések 1,5 km-es körzetben (A és G típusú állomások)

2. Mérőpontok elhelyezkedése

Dózis mérés az A típusú állomáson

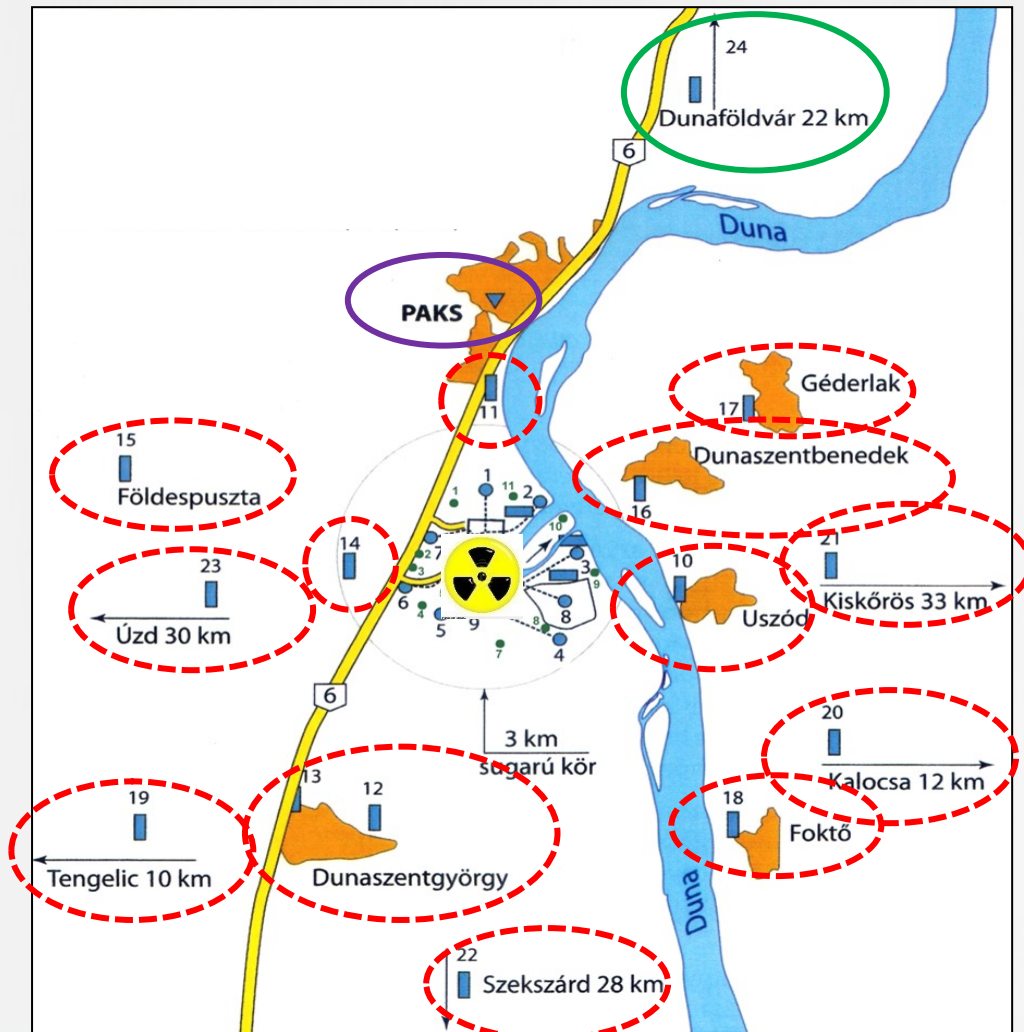
2. Mérőpontok elhelyezkedése

Dózis mérés az G típusú állomáson

2. Mérőpontok elhelyezkedése

Dózismérések 30 km-es körzetben (B-, C állomások L25 mérőpont)

B24 ref. állomás

L25 mérőpont Körny.ell. Lab.

C típusú állomás

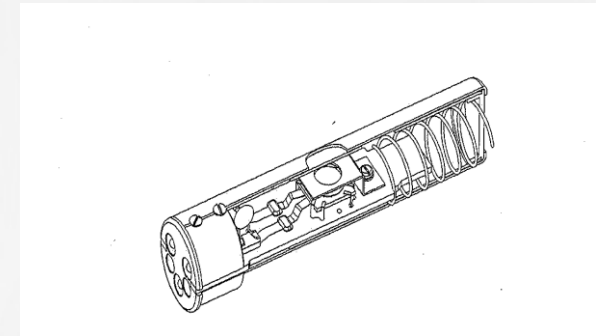
Dózis mérés az C típusú állomáson

3. PorTL patron

PorTL dózismérő rendszer paramétere

- MKEH által hitelesített kiolvasó és patronok
- TL-anyag: Al_2O_3
- Mérési tartomány: $10 \mu\text{Sv} - 100 \text{mSv}$
(környezeti dózisegyenérték)
- Gammasug. energiatart.: $48 \text{keV} - 1,25 \text{MeV}$
- Műk. hőm. tartomány: $-20^\circ\text{C}, +40^\circ\text{C}$ között
- Tápellátás: beépített akkumulátor
- Tömeg: $\leq 25 \text{g/patron}$; $\approx 2,6 \text{kg/kiolvasó}$

BITT – szonda (RS03/232-NLB) paraméterei

- MKEH által hitelesített
- Detektor típusa: proporcionális
- Mérési tartomány: 10 nSv/h – 10 Sv/h (környezeti dózisegyenérték)
- Gammasug. energiatart.: 60 keV – 1,5 MeV
- Műk. hőm. tartomány: -30°C, +70°C között
- Tápellátás: külső forrásból
- Tömeg: ≈2,5 kg

Felhasznált adatbázis, rendelkezésre állás

2009 – 2014 évekre (6 év), havi bontásban

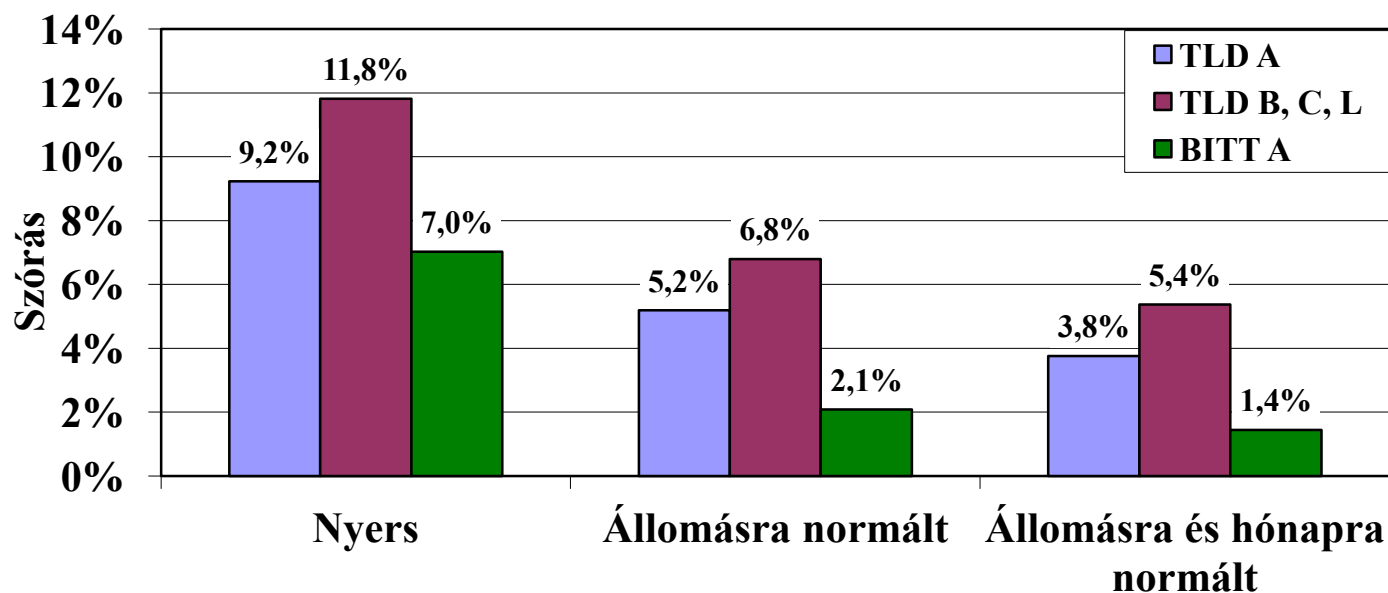
Detektor	Mérőpont						Adat		
	A	B	C	G	L	Összesen	Összes	Nincs db (%)	Sávon kívül* db (%)
PorTL patron	9	1	14	-	1	25	1800	18 (1%)	24 (1,3%)
BITT szonda	9	1	-	11	-	21	1512	1 (0,07%)	55 (4%)

*PorTL patronoknál a normált végérték $\pm 10\%$ -án kívül
BITT-szondáknál a normált végérték $\pm 3\sigma$ tartományán kívül

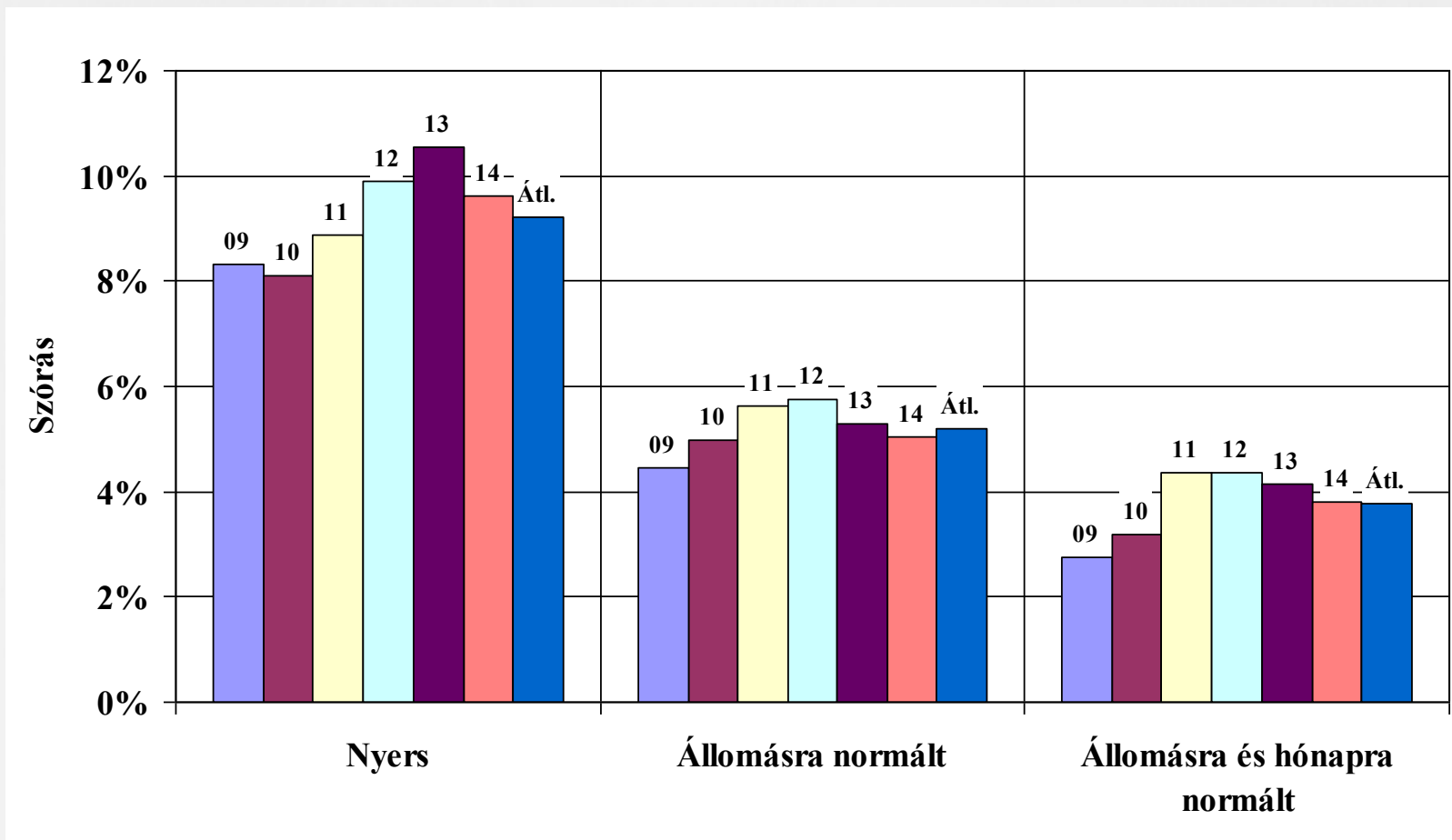
99,6 %-os rendelkezésre állás, figyelembe véve a PorTL patronoknál 18 db, BITT-szondák esetében 1 db adathiányt.

Adatfeldolgozás lépései

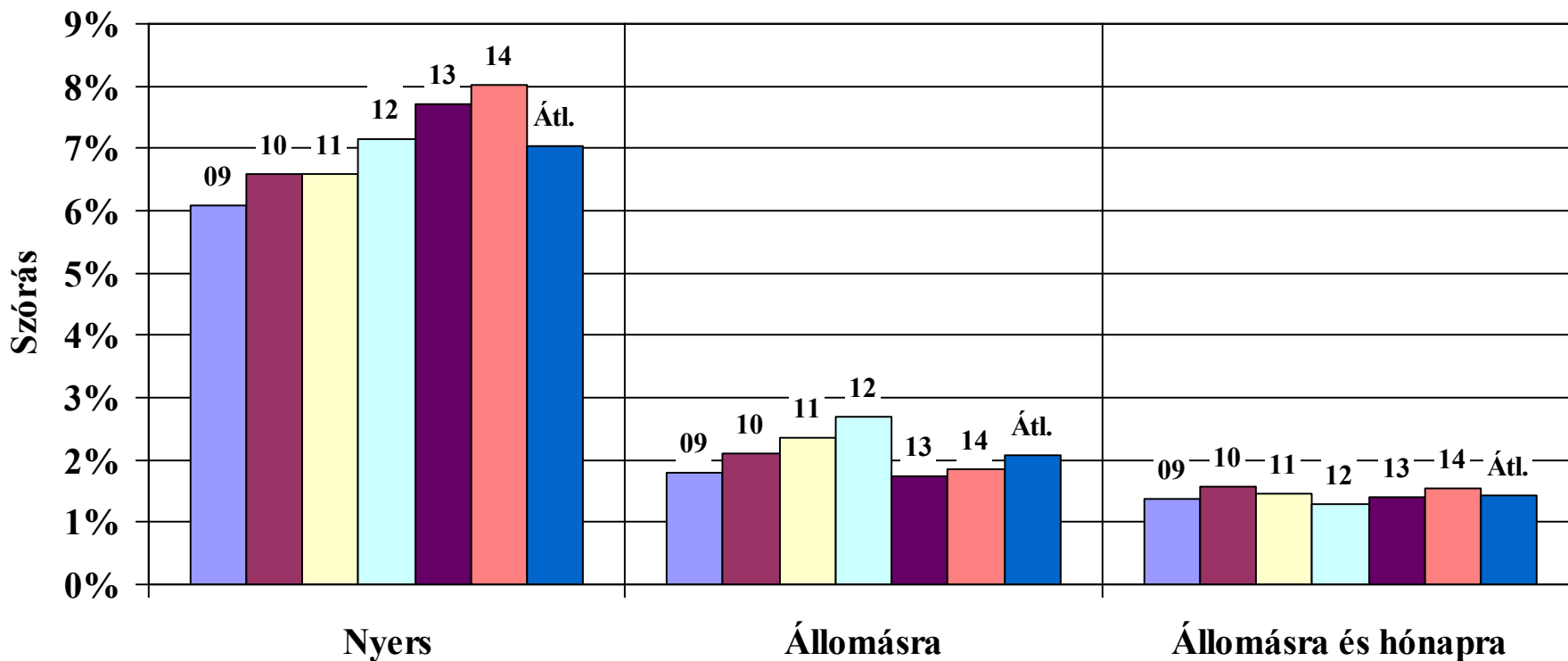
- Az adott típusú detektorok mérési adatainak szórása (szórás1)
- Az adott típusú detektorok mérési adatait az adott pont éves átlagára normaljuk (szórás2)
- Az előzőekben normált adatokat az adott hónap átlagos intenzitására normaljuk (szórás3)

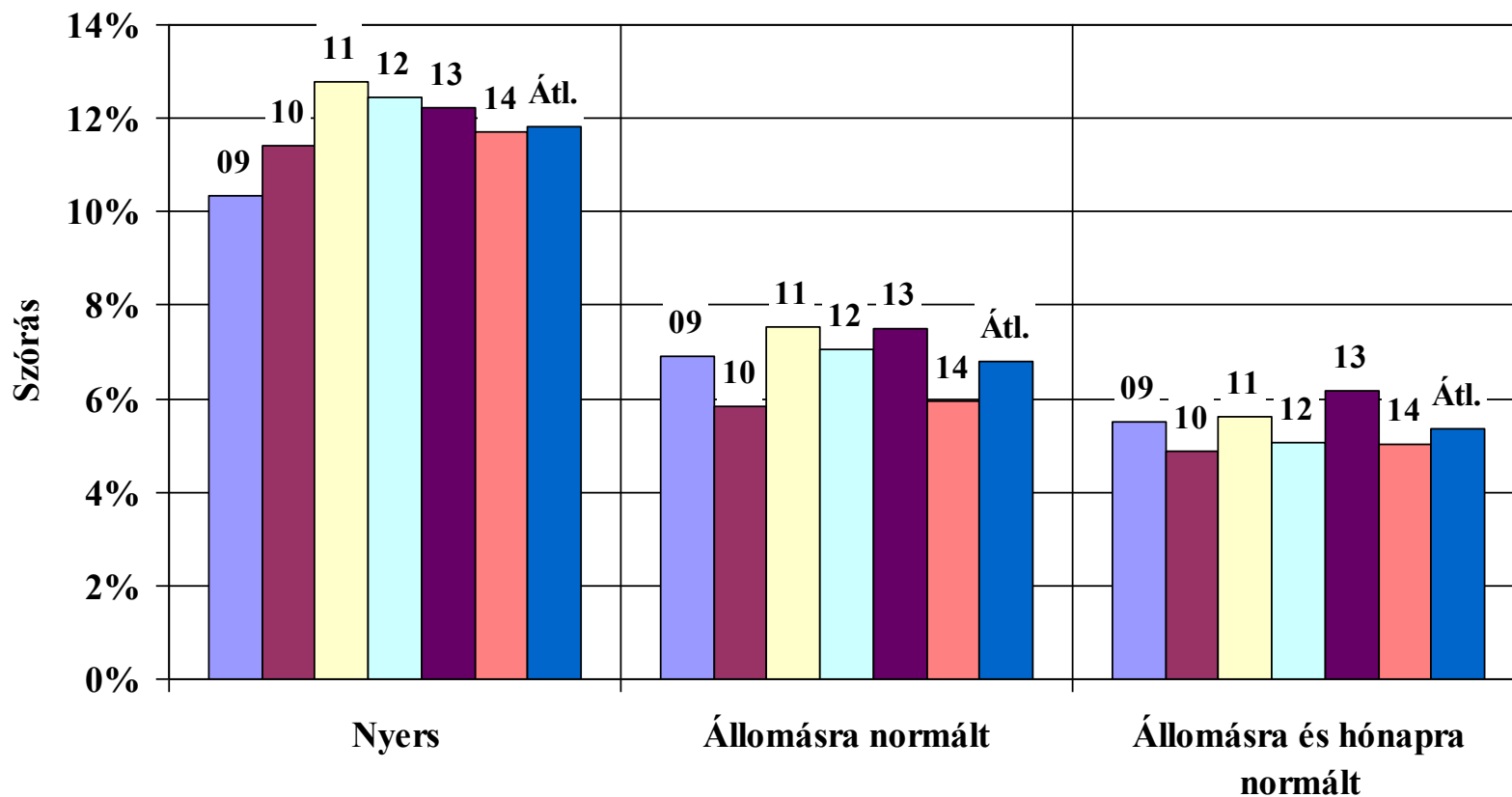
A típusú állomás PorTL mérési adatainak szórása

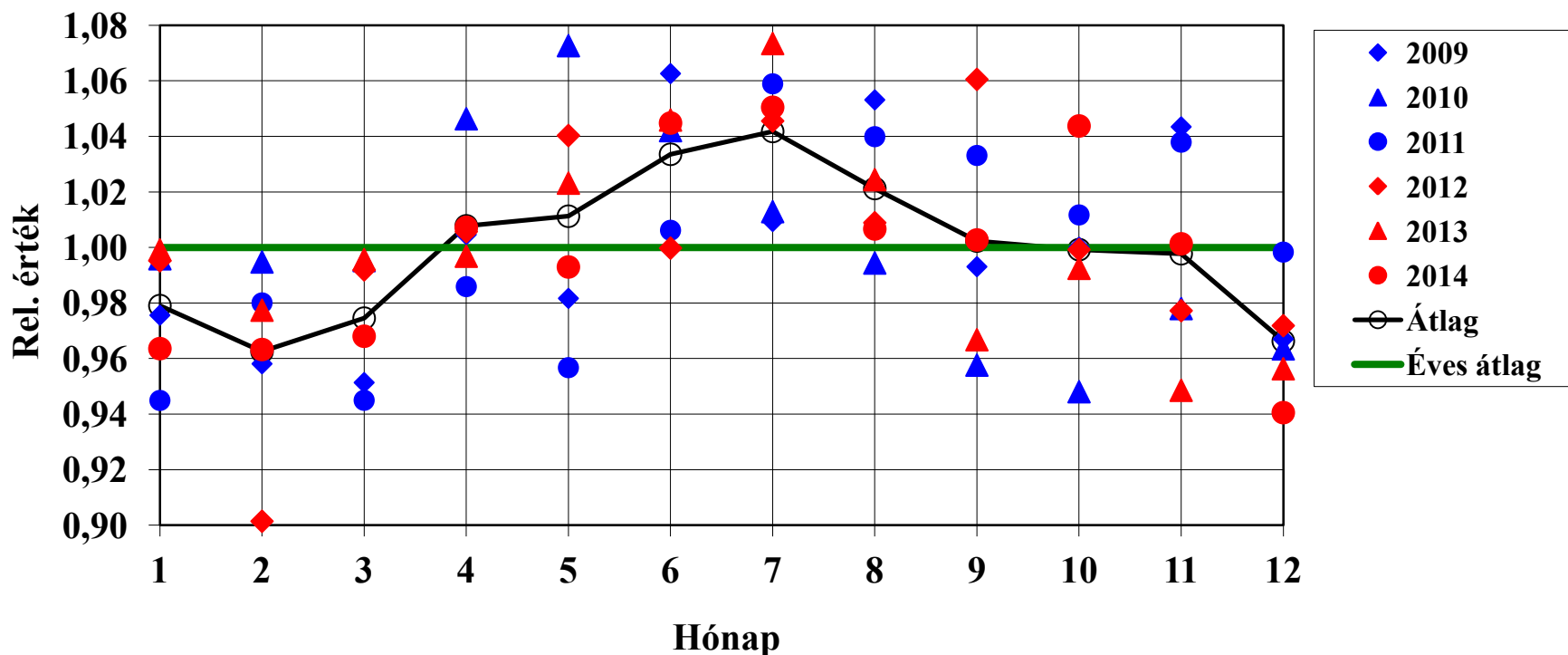
A, G típusú állomás BITT mérési adatainak szórása

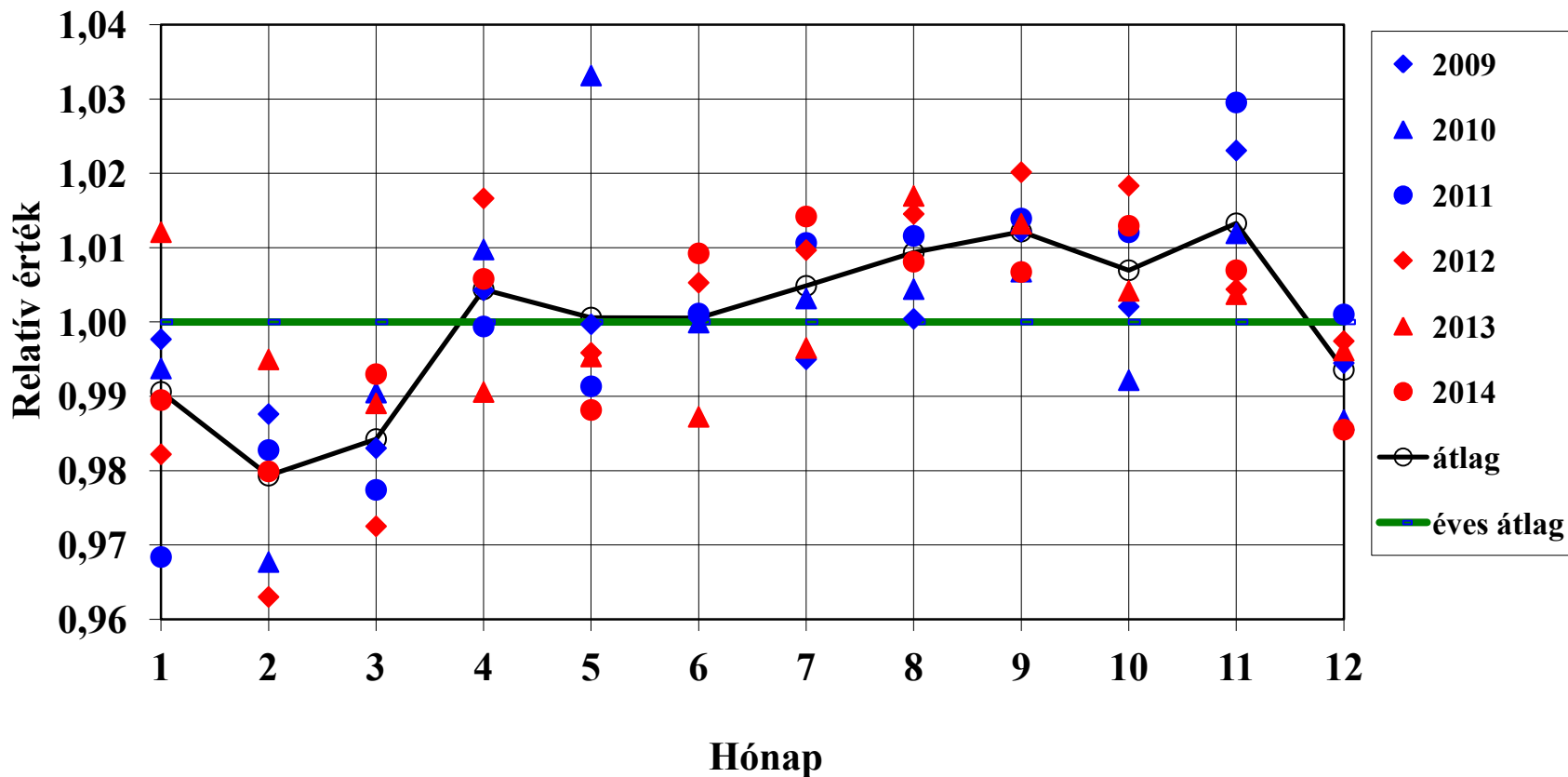
B, C, L típusú állomás PorTL mérési adatainak szórása

PorTL jelzéseinek havi eloszlása

BITT jelzéseinek havi eloszlása

Következtetés

Az ismertetett két lépéses normálással elérhető, hogy a PorTL patronokkal a normálás nélküli esethez viszonyítva közel 2,5-ször, a Bitt-szndákkal pedig akár 4,5-ször kisebb dózisokat is ki lehessen mutatni!

KÖSZÖNÖM

a figyelmet!

Éves mérési adatok A1-A9

Adat	Átlagos dózisteljesítmény nSv/h értékben							Szórás	Rel. szórás
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Átlag		
TLD	77,6	72,7	74,2	75,3	73,9	72,1	74,3	1,80	2,4%
Bitt	76,9	74,7	76,5	76,5	76,1	75,4	76,0	0,75	1,0%
TLD-Bitt különbség	0,7	-2	-2,3	-1,2	-2,2	-3,3	-1,72		

A havi adatok alapján kimutatható dózis (3σ)

	$\mu\text{Sv}/\text{hónap}$		
	TLD A	TLD C	Bitt A
Nyers	14,8	18,9	11,5
Állomásra normált	8,3	10,9	3,4
Hónapra is normált	6,0	8,6	2,4